

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет іноземних мов
Кафедра германської філології та перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету іноземних мов

Тетяна КОЛІСНИЧЕНКО

“ 27 ” серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Практичний курс другої іноземної мови
(вибіркова)

Освітньо-професійна програма: «Англійська мова і література та друга іноземна мова»

Спеціальність: В11 Філологія

Спеціалізація: В11.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Факультет: іноземних мов
Мова навчання: німецька

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Практичний курс другої іноземної мови» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Англійська мова і література та німецька мова».

Розробник: ЛЕХ Ольга Степанівна, доцент кафедри германської філології та перекладу, кандидат філологічних наук, доцент;

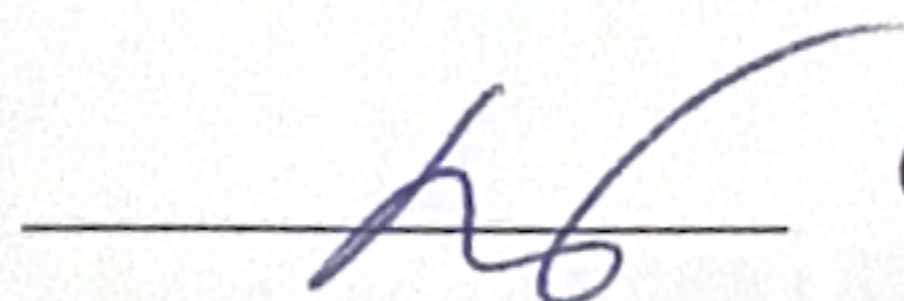
Викладач: ЛЕХ Ольга Степанівна, доцент кафедри германської філології та перекладу, кандидат філологічних наук, доцент;

Погоджено з гарантом ОП Олена ГНАТКОВСЬКА

Затверджено на засіданні кафедри германської філології та перекладу

Протокол № 1 від "_____" серпня 2025 року

Завідувач кафедри

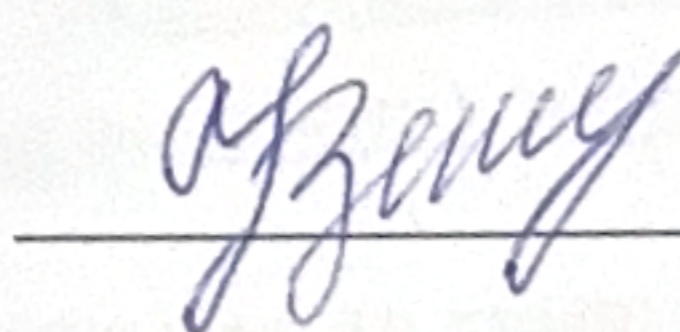

Олена КУДРЯВЦЕВА

Схвалено методичною радою факультету іноземних мов

Протокол № 1 від 27 серпня 2025 року

Голова методичної ради факультету

Ірина БЕЖЕНАР

Мета навчальної дисципліни: Досягнення комунікативної мовленнєвої компетентності (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти) з німецької мови як другої іноземної до рівня В1.

Пререквізити: Практичний курс другої іноземної мови

Результати навчання:

ЗК 02. Соціальна (С) – готовність до постійного підвищення освітнього рівня, потреба в актуалізації і реалізації особистісного потенціалу, здатність самостійно здобувати нові знання й уміння, здатність до саморозвитку.

СК 2.Предметно-методична компетентність:

- здатність формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей;
- здатність здійснювати інтегроване навчання учнів;
- здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів;
- здатність здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу.

СК 3.Інформаційно-цифрова компетентність:

- здатність здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності;
- здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси;
- здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі.

СК 4.Психологічна компетентність:

- здатність визначати і враховувати в освітньому процесі індивідуальні особливості учнів;
- здатність використовувати стратегії роботи, які сприяють розвитку позитивної самооцінки;
- здатність формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

ПРН 2. Володіти іноземною мовою В1 відповідно до глобальної шкали Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти; застосовувати ефективні підходи і стратегії розвитку комунікативних умінь учнів з іноземної мови, використовувати мовні засоби для пояснення учням навчального матеріалу, постановки проблемних питань, відповідей на запитання.

ПРН 3. Уміти визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту освіти, типових освітніх програм, попередніх результатів навчання та їх освітніх погреб.

ПРН 7. Мати здатність особисто створювати власні електронні (цифрові) навчальні та методичні матеріали, дистанційні курси, тренінги для професійного розвитку.

**Опис навчальної дисципліни
Загальна інформація**

Назва навчальної дисципліни Практичний курс другої іноземної мови												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин					Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота		індивідуальні завдання
Денна	4	7	3	90	по 2	-	60	-	-	30	-	іспит
Заочна	4	7	3	90	по 2	-	12	-	-	78	-	іспит

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
7 семестр													
Теми практичних занять	Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Zeit und Zeitvertreib.	20		15			13	20		3				20
Тема 2. Arbeit und Beruf	25		15			12	25		3				19
Разом за ЗМ1	45		30			15	45		6				39
Теми практичних занять	Змістовий модуль 2.												
Тема 3. Lesen und Fernsehen	20		15			13	20		3				20
Тема 4. Werbung und Konsum	25		15			12	25		3				19
Разом за ЗМ 2	45		30			15	45		6				39

Тематика семінарських занять з переліком питань

№	Назва теми
1	Лексика: Sich und andere vorstellen » Den Tagesablauf beschreiben » Über Tätigkeiten berichten • Über Zeit, Zeitverschwendung und Pünktlichkeit sprechen » Sich über Museumsangebote informieren « Eine Grafik beschreiben • Eine Auswahl treffen • Über Bilder und bildende Kunst

	<p>sprechen » Auf eine Einladung zu einer Veranstaltung reagieren</p> <p>Грамматика: Vergangenheitsformen der regelmäßigen und unregelmäßigen Verben » Mischverben « Verben mit Präpositionen » Genus der Nomen » Temporale Präpositionen und Adverbien</p>
2	<p>Лексика: Über Berufe, berufliche Tätigkeiten, Fähigkeiten und Eigenschaften sprechen » Den eigenen Beruf beschreiben, Vor- und Nachteile benennen » Die eigene Meinung äußern » Vorschläge unterbreiten • Termine vereinbaren und absagen • Telefonisch Informationen erfragen und geben » Informationen weiterleiten « Über Umgangsformen im Beruf berichten » Smalltalk führen » Einen Brief über die Arbeit schreiben</p> <p>Грамматика: Modalverben • Konjunktiv II: Höfliche Bitte » Rektion der Verben » Infinitiv mit zu • n-Deklination</p>
3	<p>Лексика: Über das eigene Leseverhalten berichten « Eine Buchauswahl treffen und begründen « Über Lesestrategien sprechen » Über ein geschichtliches Ereignis sprechen « Hypothesen formulieren » Über verschiedene Medien sprechen » Über das Fernsehprogramm und das Fernsehverhalten diskutieren • Grafiken beschreiben » Eine E-Mail schreiben</p> <p>Грамматика: Sinngerichtete Infinitiv-Konstruktionen » Passiv: Präsens, Präteritum, Perfekt » Passiv mit Modalverben • Konjunktiv II: Gegenwart und Vergangenheit » Reflexive Verben</p>
4	<p>Лексика: Über Werbung sprechen « Informationen aus Werbeanzeigen entnehmen » Produkte und ihre Eigenschaften beschreiben » Werbetexte verfassen « Ein längeres Verkaufsgespräch führen « Sich nach Einzelheiten erkundigen » Sich über Ware und Lieferverzögerungen mündlich und schriftlich beschweren</p> <p>Грамматика: Adjektive: Deklination und Komparation • Partizipien als Adjektive » Relativsätze » Die Funktionen von werden</p>
5	<p>Лексика: Über Erfahrungen und Strategien beim Sprachenlernen berichten » Tipps zum Sprachenlernen geben » Über die physischen Vorgänge beim Sprachenlernen und Lerntypen diskutieren » Sich über Weiterbildungsangebote in Anzeigen und schriftlich informieren « Über lebenslanges Lernen sprechen » Über die Schulzeit berichten « Über Noten und Leistungsbeurteilung diskutieren</p> <p>Грамматика: Konditionalangaben » Finalangaben » Nomen-Verb-Verbindungen « Demonstrativpronomen: derselbe, dieselbe, dasselbe</p>
6	<p>Лексика: Über Verkehrsmittel, den täglichen Verkehr und Verkehrsprobleme berichten • Sich über Autos und Autofahren unterhalten » Verkehrsdurchsagen verstehen « Sich über verschiedene Verkehrs- und Reisesituationen verständigen » Über den Urlaub berichten « Eine Diskussion über Wünsche und Probleme im Urlaub führen » Einen Beschwerdebrief über den Urlaub schreiben</p> <p>Грамматика: Plusquamperfekt » Temporalsätze • Lokale Präpositionen und Adverbien</p>
7	<p>Лексика: Über Gefühle sprechen « Über Glückssymbole berichten » Ratschläge und Tipps zu den Themen Glück und Stress geben » Vermutungen ausdrücken « Über Horoskope diskutieren « Personen und ihre Charaktere beschreiben » Über Stress, Ärger und Freude sprechen « Gründe und Folgen nennen</p> <p>Грамматика Adjektive mit Präpositionen • Vermutungen « Aufzählungen « Gründe und Folgen: Kausalangaben, Konzessivangaben und Konsekutivangaben « Präpositionen mit dem Genitiv</p>
8	<p>Лексика: Über Frühstück und andere Mahlzeiten sprechen » Sich über Nahrungsmittel und typische Gewürze des Heimatlandes unterhalten » Über die Zubereitung von Gerichten sprechen « Berichte im Restaurantführer verstehen » Berichte über Restaurantbesuche schreiben » Eine Einladung zum Essen formulieren und darauf reagieren • Briefe schreiben: Standardformulierungen » Gute Wünsche formulieren</p> <p>Грамматика: Gesamtwiederholung</p>

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Назва теми
1	Підібрати матеріал про друзів та знайомих. Презентуйте цю інформацію на занятті.
2	Ви вирішили продовжити навчання в Німеччині. Вам потрібно заздалегідь вибрати

	ВУЗ. Знайдіть в інтернеті відомості про ВУЗи країни, оберіть один з них та обґрунтуйте свій вибір. Презентуйте обраний готель на занятті.
3	Робота над текстом «Nachrichten in der Krise».
4	Ви керівник крупної фірми. Проведіть ділову конференцію. Розгляньте пропозиції та укладіть ділові угоди.
5	Твір на тему «Мої хобі».
6	Дискусія на тему «Роль реклами в сучасному суспільстві».
7	Твір на тему «Важливі винаходи людства».
8	Дискусія: Прихильники здорового харчування та швидкого (fast-food). Обґрунтуйте свій вибір. Постарайтесь переконати іншу сторону.
9	Твір на тему «Was ist Glück?».
10	Розповідь про свої шкільні роки.
11	Написання есе про свої успіхи та поразки.
12	Твір-роздум «Чи може бути молодь аполітичною?».
13	Якому з видів мистецтва Ви надаєте перевагу? Аргументуйте та презентуйте вашу позицію на занятті.

Методи навчання

Навчання здійснюється за принципом ведення дискусії, висловлювання власної думки, подача нової інформації, взаємний аналіз проведених блоків практичних занять спряють розвитку навиків формулюванню гіпотез та вмінню аргументувати застосування опрацьованого матеріалу на практиці.

До освітніх технологій цієї навчальної дисципліни належать електронні книги, онлайн-системи домашніх завдань, відео-матеріали. Ігрові технології (імітаційні, рольові) спрямовані на засвоєння практичного та соціального досвіду матеріалу, лекції, цифрові картки та багато інших інструментів, що використовується студентами та викладачами вищих навчальних, та корпоративних навчальних закладів.

Система контролю та оцінювання

Методами поточного контролю знань студентів з навчальної дисципліни є: усне опитування (експрес-опитування, індивідуальне опитування, фронтальне опитування), тестування, виконання письмових завдань, виступи, дискусії на лекційних заняттях, проекти, реферати)

Формою проміжного контролю знань студентів з навчальної дисципліни є: модульний контроль (виконання модульної контрольної роботи, яка охоплює матеріал змістового модуля).

Формами підсумкового контролю є:

- іспит, який охоплює матеріал усього курсу.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за поточні види контролю і 40 балів під час підсумкового виду контролю (іспит).

Критерії оцінювання поточного контролю

Кількість балів за кожен тему виводиться усереднено із суми поточних видів контролю за системою оцінювання А, В, С, D, E (див. табл.).

«ВІДМІННО» А

Студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, вільно висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, висловлюється без утруднень у доборі виразів, чітко й логічно формулює думки й точку зору, представляє чіткі висловлювання на складні теми; виконує завдання, не передбачені програмою; вільно використовує знання для виконання поставлених завдань.

«ДОБРЕ» В, С

Студент демонструє достатні знання навчального матеріалу, вільно висловлює свої думки, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у формулюванні висновків; представляє детальні висловлювання, наводячи аргументи; виконує завдання, передбачені програмою; має стійкі навички до виконання практичних завдань.

«ЗАДОВІЛЬНО» D, E

Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; відтворює певну частину навчального матеріалу, має елементарні нестійкі навички виконання практичних завдань; може вживати серії виразів, щоб будувати прості зв'язні висловлювання, може переказати зміст прочитаного, але допускає помилки у мовленні, не вміє аргументувати свою точку зору.

«НЕЗАДОВІЛЬНО» Fx

Студент має фрагментарні знання (менше половини навчального матеріалу), відсутні уміння висловлювати свою думку; виконує частину завдань за допомогою викладача; допускає суттєві помилки.

«НЕЗАДОВІЛЬНО» F

Студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання з допомогою викладача; може використовувати лише прості речення та вирази для висловлення думки; допускає грубі помилки.

Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за теми даного модуля. Максимальна кількість балів за один модуль – 30 балів.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі – під час проведення іспиту з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати у ході проведення підсумкового контролю становить 40 балів – 20 за письмову частину, 20 - за усну частину. Оцінювання відповідей на ці питання здійснюється за спільними критеріями.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання:

10-9 балів – студент вичерпно висвітлює теоретичне питання; чітко і конкретно висловлює головні моменти, наводить адекватні різноманітні приклади; вживає адекватні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;

8-7 – студент достатньо повно висвітлює теоретичне питання; правильно виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно і структурно правильно будує відповідь; проте відповідь має незначні неточності та помилки;

6-5 – студент неповно висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;

4-3 – студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі значні неточності та помилки;

2-1 – студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; викладає недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; використовує прості, часто некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має велику кількість значних помилок.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)								Кількість балів (іспит)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
30				30					

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Den Tagesablauf beschreiben
2. Über Bilder und bildende Kunst sprechen
3. Über Tätigkeiten berichten
4. Vergangenheitsformen der regelmäßigen und unregelmäßigen Verben
5. Verben mit Präpositionen
6. Über Berufe, berufliche Tätigkeiten, Fähigkeiten und Eigenschaften sprechen
7. Beruf beschreiben
8. Einen Brief über die Arbeit schreiben
9. Konjunktiv II: Höfliche Bitte
10. Über Lesestrategien sprechen
11. Eine E-Mail schreiben
12. Passiv: Präsens, Präteritum, Perfekt
13. Produkte und ihre Eigenschaften beschreiben
14. Adjektive: Deklination und Komparation
15. Über Erfahrungen und Strategien beim Sprachenlernen berichten
16. Konditionalangaben » Finalangaben
17. Über Verkehrsmittel, den täglichen Verkehr und Verkehrsprobleme berichten

18. Über den Urlaub berichten
19. Adjektive mit Präpositionen
20. Kausalangaben, Konzessivangaben und Konsekutivangaben
21. Über Frühstück und andere Mahlzeiten sprechen
22. Über die Zubereitung von Gerichten sprechen
23. Einladung zum Essen formulieren und darauf reagieren

Зарахування результатів неформальної освіти

Оцінювання та визнання результатів неформального та/абоінформального навчання з навчальної дисципліни відбувається згідно з«Порядком визнання у Чернівецькому національному університеті імені ЮріяФедьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/абоінформальної освіти». В процесі вивчення дисципліни здобувачу освіти можебути зараховано до 25% балів, отриманих за результатами неформальноїта/або інформальної освіти з проблем, що відповідають тематиці навчальноїдисципліни.

Рекомендована література

Основна

1. Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache. Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch. Sprachniveau B1 / **Von Anne Buscha und Szilvia Szita**. 238 Seiten. 2., unveränd. Auflage.
2. Лех О.С., Маковійчук Л.В.Nebensatz im Deutschen.Навчальний посібник з граматики німецької мови (правила та вправи) Чернівці, 2025. 233 с.
<https://archer.chnu.edu.ua/handle/123456789/12145>

Додаткова

1. Лех О.С., Агапій А.П. Deutsch als zweite Fremdsprache (Übersetzungen, Teste, landeskundliche Aufgaben) / Укл. Чернівці : Копі-центр, 2016. 168 с.
2. Найдеш О.В. Thematische Deutschgrammatik in Tests / Тематична граMATика німецької мови в тестах: Навчальний посібник. Чернівці : Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2021. 168
3. Funk Hermann, Kuhn Christina, Demme Silke. Studio B2, C1. Deutsch als Fremdsprache. Kurs – und Übungsbuch. Cornelsen. Schulverlag. GmbH. – Berlin. 2013. – 276 S.
4. Kijko J., Kudrjawzewa O. Deutsche Grammatik: Theorie und Praxis. Навчальний посібник. Чернівці: ЧНУ, 2018. 188 с.
5. Strank W. Da fehlen mir die Worte: Systematischer Wortschatzerwerb für fortgeschrittene Lerner in Deutsch als Fremdsprache. Schubert-Verlag, 2020. 166 S.
6. Swerlowa O. Grammatik im Gespräch. Klett, 2017.
7. Фахова німецька мова для економістів / Лех О.С., Найдеш О.В., Гостюк Т.М., Кійко Ю.С., навчальний посібник – Чернівці: Копі-центр 2011. – 220 с.

6. Інформаційні ресурси

1. Відеофільми з країнознавства <https://www.youtube.com/user/froehlichDeutsch>
https://www.youtube.com/watch?v=bvNuMXgzU18&list=PL_Zn2F7e-5Z8j3lqc-w_W2SriuAIWmAEE
2. Deutsche Welle bei YouTube (<https://www.youtube.com/user/dwlearngerman>).
3. 24h Deutsch (<https://www.youtube.com/channel/UChpnIL-1QIUyVhdGVJ6rW3A/featured>).

4. Goethe-Institut (<https://www.youtube.com/user/goetheinstitut>).

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>;
- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/f5e1eobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf